

ESZTÉTIKAI-MŰVÉSZETI TUDATOSSÁG ÉS KIFEJEZŐKÉSZSÉG KOMPTETENCIA

Projekt az Alapfokú Művészeti Iskolák számára

Képző és iparművészeti ág – szobrászat és kerámia tanszak

(8-10. életév)

A mi állatkertünk

Kerámia

Szerző:

Somogyiné Andrikó Krisztina 2014.

A mi állatkertünk

Állatfigurák készítése agyagból, kiegészítése állatkerti elemekkel

Szobrászat és kerámia tanszak

Szociális kompetenciát fejlesztő projekt

Ajánlott korosztály	1.-2. évfolyamos kerámiás tanulók csoportja 18 fő Életkor: 7-10 év közötti gyermekek. A tanulók különböző iskolából érkeznek, de zömében a Rókusi Általános Iskolából. Itt oldott hangulatban alakult ki belük egy vegyes életkorú és nemű közösség.
Ajánlott időkeret	2014. november közepétől-december közepéig, 4 héten át tart a projekt. (kb. 12 kerámia, 4 vizuális alapozó órát ölel fel) Minden héten, kedden 14.30 -17.30 között vannak az órák Helye: Székhely, kerámia terem
A projekt közvetlen célja	<u>Esztétikai nevelés szempontjából:</u> Természetesen fokozott esztétikai kompetenciafejlesztés. Így kreativitás, esztétikai érzék fejlesztése. A feladat sokrétősége miatt, szépérzék, térlátás, arányérzék fejlesztése. A valóság visszaadásával a gyermeki látásmód komplexitásának fejlesztése. Formaérzék, kompozícióalkotás fejlesztése. <u>Szociális, életviteli kompetenciák szempontjából:</u> Ez a csoport zömében 2. éve jár kerámiára, így igen összeszokott csapat. Viszont a kerámia elég magányos tevékenység, amelyben általában egyénileg készülnek a tárgyak. Egymástól maximum dicséretet, elismerő szavakat kapnak. Ezeknek az óráknak a különlegessége az, hogy csoportban készülnek a tárgyak, melynek szerves része lesz az összedolgozás, együttműködés. A társas kapcsolatok mélyítése a csoportjátékokon, feladatvégzésen keresztül. A közös munkával toleranciára, udvariasságra, türelemre nevelés valósul meg. Együttműködés, kommunikációs képességek fejlesztése a társasakkal. <u>Kognitív kompetencia:</u> Az egész projektet átszövi a kognitív kompetenciák szükségessége és fejlesztése. Így emlékezet, figyelem, gondolkodási műveletek, koncentráció. E mellett a kommunikatív képességek is fejlődnek, az állandó csoportmunkával. Erőforrási feltételek: Humán: Kézműves és rajtanítási ismeretek, kreativitás, jó szervezőkészség mivel egy kirándulás is meg kell szervezni az elején, illetve a végén egy nyílt csoportkiállítást. Szervezeti keret: Rendelkezésre álló tanórán, ill. esetleg azon kívül eső szabadidőben végzett munka lehetőségének megteremtése Tárgyi feltételek: kézműves eszközök, felkészülve a gyermekek különböző választási lehetőségeire.

A projekt tartalma	<u>A projekt rövid lépésenkénti összefoglalása:</u> <u>A 4 hétig tartó projektben:</u> 1. Vegyes életkorú csoportok alakítása, munkafolyamat tervezése. (1. hét) 2. Plakátok befejezése, agyagfigurák, kiegészítő elemek (odúk, fák, kifutók) elkészítése (2. hét) 3. Megszáradt agyagfigurák kifestése, előkészítése égetésre (3. hét) 4. Utolsó alkalommal a szülőknek kialakítják a csoportok a saját bemutatójukat, melyen az előző hetek összes alkotását izlésesen kiteszik (plakát, puzzle kép, állatfigurák stb.) A projekt alatt felhasznált eszközök: IKT-és és műszaki eszközök, melyek segítik a tanári munkát: laptop, projektor (hozzá tartozó kivetítő vászon), digitális fényképezőgép, magnó Rajz- és kézműves eszközök: ceruza, filctoll, színes ceruza, nagyméretű rajzlap (dipa), ragasztó, festék, ecset Agyag, vizes tálka, mintázó lap, mintázó eszközök, természetes anyagok (gyapjú, hurkapálca, faháncs, levelek, termények, termékek stb.)
Megelőző tapasztalat	Újdonság ebben a csoportban a kooperatív csapatmunka. Az 1.-2.-3. osztályos tanulók még az iskolában is ritkán dolgoznak ilyen módon. Rendkívüliek ezek az órák, mivel nem tudhatom, hogy a gyerekek miképp fogják fogadni az elvárt együttműködést.
Ajánlott továbbhaladási irány	Későbbiekben is hasonló szerkezetű órák megtartása.
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Szociális kompetencia – együttműködési képesség, hazaszeretet Személyes kompetencia – kreativitás, önkifejezési készség Kognitív kompetenciák – nyelvi és nem nyelvi kommunikációs képesség, gondolkodási és tudásszerző kompetencia Esztétikai kompetenciák- kézműves technikák elmélyítése, kompozíciós látásmód (térrendezés) fejlesztése,
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz Magyar nyelv és irodalom, környezetismeret Művészetek
Támogató rendszer	Fotók, képanyagok az interneten

Tevékenységek	Időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
1.hét	4x 45 perc				
A., Kooperatív játékok 1. Alliteráló név játék- Indiánnév Körben ülnek a résztvevők. A vezetőtől jobbra ülő csoporttag bemutatkozik, utóneve elé önmagára-jellemző kifejezést tesz, ügyelve arra, hogy a kifejezés és a névnek kezdőbetűje egyezzen meg. A szomszédja megismétli az előző nevet, majd a sajátját is mondja. A mellette ülő is, ugyanígy amíg a kör végig nem ér. Ez memória fejlesztésére, és ismerkedésre is alkalmas.	a kooperatív játékokra kb. 25-30 percet tervezek	Cél: A csoport ráhangolás a következő órákra. Jó hangulat kialakítása. Fontos, hogy gördülékenyen, jó hangulatban teljen ez a ráhangolódás.	Frontális Módszer: beszélgetés, bemutatás, magyarázat		A játékok átgondolása. Fontos, hogy ezek a játékok teljesen újdonságként hatnak ebben a csoportban.

2. 1 2 3 4 ...Bumm A játékosok körben ülnek, és a játékvezető közli velük, melyik szám lesz az, amelyik helyett, illetve annak többszöröse helyett, Bumm!-ot kell mondaniuk. Pl: a 4-es a bumm. Ezután rámutat az egyik játékosra, aki elkezd a számolást: egy, a soron következő játékos folytatja: kettő, három, és Bumm!, majd öt és így tovább! Amikor a számolás egy négygyel osztható számhoz ér, szintén, Bumm!-ot kell bmondani, pl.: 8-nál, 12-nél, 16-nál, 20-nál stb. A játékot gyorsan kell játszani, így nagyobb szórakozást nyújt. Ha egy játékos eltéveszti a számolást vagy elfelejt, Bumm!-ot mondani, zálogot ad vagy kiesik a játékból. A játékos győztese az a játékos, aki utoljára marad játékban.	a kooperatív játékokra kb. 25-30 percet tervezek	Cél: A csoport ráhangolás a következő órákra. Jó hangulat kialakítása. Fontos, hogy gördülékenyen, jó hangulatban teljen ez a ráhangolódás.	Frontális Módszer: beszélgetés, bemutatás, magyarázat		A játékok átgondolása. Fontos, hogy ezek a játékok teljesen újdonságként hatnak ebben a csoportban.

3. Titkos karmester Kiküldünk valakit, a többiekkel megbeszéljük, hogy ki a titkos karmester, akinek a mozdulatait mindenki utánozza. Behívjuk a kint lévőt, és elmondjuk, hogy meg kell keresnie az irányító személyt.	a kooperatív játékokra kb. 25-30 percet tervezek	Cél: A csoport ráhangolás a következő órákra. Jó hangulat kialakítása. Fontos, hogy gördülékenyen, jó hangulatban teljen ez a ráhangolódás.	Frontális Módszer: beszélgetés, bemutatás, magyarázat		A játékok átgondolása. Fontos, hogy ezek a játékok teljesen újdonságként hatnak ebben a csoportban.
B., Csoportalakítás Életkor szerint állítom fel őket. Mindegyikük kap egy számot 1-től 3-ig. Az azonos számúak alkotnak egy csapatot. A tanterem 3 asztalához ülnek.	10 perc	Ebben az esetben életkor szerint állnak fel a gyerekek és így próbálok meg vegyes heterogén csoportokat kialakítani. 3 csoportot alakítok, 5-6 fővel	Frontális		
C., PPT előadás megtekintése <i>Vadasparkok</i> -A gyerekekkel megnézzük a Földet egy egységként, majd földrészekre bontva. Beszélgetésen keresztül felelevenítjük az ismereteket, és a számukra még érdekes és megfelelő ismeretekkel gazdagítom tudásukat. - „Mi melyik bolygón élünk?” - „Mik azok a földrészek?” „Mondjatok példákat” - „Szerintetek mi a jellegzetessége a különböző földrészeknek?” - „Mi hol, melyiken élünk?”	20- 25 perc	Megjegyzés: A gyerekek zöme 2.-3 osztályos, így még ők nem tanultak földrajzot. Játékosan próbálom a meglévő ismereteiket feleleveníteni. Fontos, hogy a gyerekek zöme nagyon sokszor volt már a Vadasparkban. Így ismerik az itt tartott állatokat, jellegzetességeit	Munkaforma frontális és egyéni módszer: bemutatás, magyarázat, beszélgetés	Eszköz: laptop, projektor	

- „Miért fontosak a Vadasparkok?” - „Szegedi sajátosság a Vadaspark. Mit tudtok róla?” Beszélgetünk az egyes földrészek jellegzetes állatairól. Híres állatvédőkről.					
D., Csoporton belül egymás megismerése, ráhangoló csoportmunka 1.Feladat ismertetése: A csoportok játékos megalakítása után ismertetem a feladatot és a projektünk tartalmát. Földrészeket kapnak a csapatok, ezek élővilágáról kell bemutatót készíteniük a többieknek. Az állatokat agyagból készítik. A kifutóikat, vadasparki helyüket makettezéssel kell elkészíteniük. E mellett agitáló, népszerűsítő plakátot kell készíteniük az érdeklődőknek. <i>„A látogatóknak kevés az ideje, csak egy részét tudja megnézni a parknak, készítsetek olyan plakátot, amivel a ti földrészetek állatait akarja megnézni”</i>	10 perc	Fejlesztendő kompetenciák: közösségépítés, toleranciára nevelés, együttműködési képesség, Kreativitás, fantázia, esztétikai érzék fejlesztése.	Végrehajtás módja: csoportmunka+ egyéni Módszer: tanári magyarázat		IKT-és eszközök előkészítése (laptop, projektor, fényképezőgép)

2. Állatos puzzle kirakása A Földrészválasztás sorrendjét egy <u>zsiráf fotó kirakásával</u> döntjük el. A kirakás sorrendjében választhatnak a csapatok. A puzzle kb. 20 elemre vágott A/4-es méretű fotó, amelyet fel kell ragasztaniuk egy előre elkészített lapra. Miután kész vannak a csapatok, választanak a nekik tetsző földrészt. Csapatonként a gyerekek kiválasztanak 1-1 földrészt, amely az övék lesz, melynek állatait kell megmintáznuk agyagból és a megfelelő vadasparki részt kell elkészíteniük. 3.Csapatnév kiválasztása A megkapott fotók közül kiválasztanak egy állatot és a csapatuknak az állatnévből kiindulva alliteráló nevet adnak. (Pl. Pirinyó Párducok, Szelíd Szurikáták, Morcos Mackók stb.) Majd e neveket és a csapattagok neveit is felírják a zsiráfos lapjuk hátuljára.	5 perc	A zsiráf puzzle kirakásával megkezdődik az igazi kooperatív csapatmunka. Miután egy csapat kiválasztotta a saját földrészét, legalább 30 állat képét megkapja. A mintázáskor, ill. a plakát megrajzolásakor ezek fogják segíteni a munkájukat. Cél: szerves és szoros együttműködés kialakítása		Borítékban előkészítem a szétvágott képeket. Ragasztót, ill. lapot, amelyre felragasztják.	
4.Kártyák kiosztása Projektoron megnéztünk sok-	10 perc	cél: ismeretbővítés, rendszerezés	munkaforma: frontális		állatos kártyák előkészítése

sok állatképet a gyerekek kiválasztják a saját csapatukhoz tartozó állatokat és megkapják a róla készült fotót is. Ezeket a fotókat a plakátokra is felragaszthatják.		megjegyzés: életkoruk miatt fontos a sok segítség nyújtása.			
E., Plakát elkészítése A plakáton a következőknek mindenféleképp szerepelnie kell: - csapatnév - a földrész rajza vagy egy általuk kiválasztott állatfigura rajza - csapattagok nevei - pár jellegzetes állat az adott földrésztől (lehet felragasztott fotó is)	100 perc	Sokat rajzolunk a gyerekekkel. Zömében jó kompozíciós készséggel és megfelelő eszközhasználati alappal rendelkeznek. Cél: Színes figyelemfelkeltő, de a csapatok egyéniségét tükröző plakát készüljön. A méret nagy (A/2), így elég sokáig készülnek a munkák. Szempontok a plakát készítésénél: - amennyire lehet, használják ki a megfelelő területet a lapon (nagyra rajzolják a földrészt) - szép színes legyen, bármilyen színes eszközt használhatnak, de azt következetesen! - szerepeljen a plakáton a csapat és a földrész neve - miután elkészült a plakát, az állatképek kerüljenek kb. az élőhelyükre (pl. tevesivatagba, majmok esőerdőbe stb.)	Munkaforma: kooperatív csoportmunka FONTOS! A csapatoknak a munka alatt szervesen együttműködve kell együtt dolgozniuk. Egymást kiegészítve. A pedagógus, mint segítő van jelen a munka alatt tanári módszerek: beszélgetés, magyarázat, bemutatás	Szervezési feladatok: rajzeszközök előkészítése a tervezéshez papír	A munka alatt folyamatosan fotóznak.

2. hét	4x 45 perc				
A., Plakátok befejezése	45 perc	Fejlesztendő kompetenciák: közösségépítés, toleranciára nevelés, együttműködési képesség, Kreativitás, fantázia, esztétikai érzék fejlesztése.	Munkaforma: kooperatív csoportmunka tanári módszerek: beszélgetés, magyarázat, bemutatás		
B., Kerámiafigurák és dekorelemek elkészítése <u>Szemponatok a tárgykészítésnél:</u> - Figyeljete az agyagozás szabályaira!(összedolgozás, formaalakítás szabályai) - Az állatokat párban készítsétek. - legalább csapatonként 8- 10 féle állatot készítsétek el. - Látszódnak az állatokon a méretkülönbségek (pl. zsiráf, szurikáta) - Emeljétek ki az állatok jellegetességeit.	120 perc	2. alkalommal a csapatalakítás után. Igazodva az agyagozás lépéseihez, mivel a tárgyak 1 hét alatt száradnak meg és ekkor festhetőek, majd égetési szakasz. Fejlesztendő kompetenciák: közösségépítés, toleranciára nevelés, együttműködési képesség, Kreativitás, fantázia, esztétikai érzék fejlesztése.	Módszer: kooperatív csoportmunka tanári módszerek: beszélgetés, magyarázat, bemutatás	Eszközök: agyag, tálkák, mintázólap, mintázófák, kések, szivacsok	IKT-és eszközök előkészítése (laptop, projektor, fényképezőgép)

3.hét	4x 45 perc				
A., Kerámiafigurák kifestése 1. Engóbozás A kiszáradt agyagtárgyakat a gyerekek csiszolják, szivacsolják, engóbozzák (az agyag saját festéke). Mivel, már többször agyagoztunk, így a gyermekek megfelelően ismerik és használják ezen anyagokat, eszközöket. Szempontok a festésnél: - Figyeljétek meg a kártyákról az állatok színét, törekedjétek a részletek kiemelésére. - Az engóbfesték használatára figyeljétek. Ecseteket váltogassátok a különböző vastagságú vonalaknál.	180 perc	Fejlesztendő kompetenciák: formaérzék, térlátás, kreativitás fejlesztése. Kommunikációs készségek fejlődnek a csoportmunka által. Így tolerancia, türelem, együttműködési képesség. Fejlesztendő kompetenciák: formaérzék, térlátás, kreativitás fejlesztése. Kommunikációs készségek fejlődnek a csoportmunka által. Így tolerancia, türelem, együttműködési képesség.	Módszer: csoportmunka, önálló munkamegosztás	Eszközök: engóbok, vizes tálka, ecsetek, táblák, újságpapírok	
4. hét	45 perc				
Prezentáció -kiállítás Mielőtt a szülők megérkeznének a gyerekekért, a csapatok berendezik a bemutatójukat, majd a szülők megtekintik <u>Szempontok a beállítás elkészítésénél:</u> - megfelelő kompozíció, elrendezés - ne legyen zsúfolt	A szülők érkezése előtt az óra végét megelőző 45 percben	Fejlesztendő kompetenciák: formaérzék, térlátás, kreativitás fejlesztése, együttműködési képesség, időbeosztás Cél: A kiállításon a csoportmunkával létrehozott komplex munkájukat büszkén megmutassák az	Módszer: csoportmunka, önálló munkamegosztás Tanári módszer, beszélgetés, bemutatás, magyarázat	Felkészülés: A kiállítás megnyitója előtt 40-60 perccel, elkészítik, elrendezik a saját bemutatójukat. A makettel, állatokkal, plakáttal.	A kiállítás alatt folyamatosan fotóznak. Előkészítem az összes eszközt ami a prezentáció kivitelezéséhez kell.

A gyerekeket megkérem, hogy a kiállítás alatt figyeljék, hogy a látogatók, milyen véleménnyel vannak az elkészült munkákról. (természetesen csendesen, nem tolakodóan)		érelklödöknek! Törekeclenek a harmonikus, ízléses látványra. Melyet kompozícióban tudnak berendezni. Fejlesztendő kompetencia: Szövegértés, kreatív csoportmunka, stressz helyzet kezelése. A kiállítás alatt beszélgetek az érdeklödökkel a munkákról. Figyelem a gyermekek reakcióit.			
Lezárás, utómunka Oldott hangulatban a következő találkozáskor Tartalma: Visszanézzük a kiállításon készült fotókat, mely alatt beszélgetünk a projekt élményeiről. Közösen értékelünk, Gyermekek tapasztalatai: - Hogyan sikerült a kiállítás? - Esetleg, mit kellett volna másképp csinálni. - A többi csapat közül kié tetszett nagyon. - A következőkben, ha csapatban dolgozunk, mire kell nagyon figyelni. - Milyen érzés volt sok ember előtt megmutatni a munkájukat. - Legközelebb, ha választana egyénileg vagy csapatban dolgozna?	10-15 perc	Fejlesztendő kompetenciák: kritikai érzék, összegző képesség	Csoportmunka Módszer: beszélgetés, magyarázat		

Tanári összegzés:

Nagyon élveztem ezt a munkát. Ebben a projektben elsősorban a szociális kompetenciafejlesztés volt a cél, mivel a csoportmunka újdonság. Úgy érzem a gyermekekhez közel álló témát választottam az állatvilágot, ez ebben a korosztályban nagyon kedvelt.

A gyermekek szeretnek csapatban dolgozni, de lássuk be, hogy mivel ez egy teljesen új munkaforma számukra még döcögösen megy egy kicsit. Sok tanári segítséget kíván az, hogy ne csak magára, hanem a másokra is figyeljen a gyermek. A nagyobbaknak sokszor nehéz volt elfogadni, hogy ne magukra összpontosítsanak, hanem társuknak segítsenek. Sokszor lepődtek meg azon, hogy nem én osztottam ki a csapaton belüli munkákat, hanem ezt nekik kellett egymás között megbeszélni. Szerencsére, mivel kerámia csoport vagyunk, mindenki megtalálta a neki megfelelő munkát. Talán, ha többet dolgozunk csoportban, ez megoldódik.

Mind e mellett, szerintem sok új ismerettel is gazdagodtak, mivel olyan anyagról beszélgettünk (földrészek élővilága), amely ebben az életkorban még nem iskolai anyag.

Érdekes az is, hogy a munka, amit csinálnak hetekig alakul, tehát nem hazavihető egy hét után, hanem hétről-hétre bővül és egy idő után a tárgyak nem magukban léteznek, hanem komplex egészet hoznak létre. Az órákon egyre lelkesebben vettek részt, izgalmas volt, hogy az utolsó alkalommal micsoda lelkesedéssel fogtak össze a csapattagok és mennyire fontos volt az, hogy amit létrehozunk, az jó legyen.

A szülők is pozitívan reagáltak. Tetszett nekik a feladatok komplexitása és a kiállításon is nagy- nagy örömmel beszéltek nemcsak gyermekük, hanem a többiek munkájáról is.

Úgy gondolom, hogy a jövőben is alkalmazni fogom a kooperatív technikákat és a csoportos munkaformákat, mivel nagyon eredményesen segítik a pedagógusi munkát.

